

Tepkisiz ve Örgütsüz Halka Karşı Oligarşinin Darbe Geleneği

Güney Uzun

Bu filmi daha önceden görmüştük sözleri yeniden aynı filmi izlememize engellemiyor. Toplumsal hafızanın çok düşük olması oyunları tezgâhlayanların işini kolaylaştırıyor. Ülkeyi yağmalayanların, birilerine peşkeş çekenlerin, yolsuzluklardan, kötü yönetimlerinden iktidarı bırakanların bir sonraki seçimlerde yeniden iktidar koltuğuna oturduklarını çok gördük. Demirel gibi şapkasını alıp gidenlerin gidişlerinden daha çok dönüşleri ile gündem olduklarını da.

Toplumsal hafıza aslında politik ya da siyasi duruşa sahip iradeli ve basiretli bir kitlede işe yarar. Apolitik olmuş her topluluk sağlıklı bir toplumsal hafızaya sahip olmadığı için güdülmekten kurtulamayan yığınlar olarak adlandırılır. Futbolla, star olma tutkusu ile pompalanan milliyetçilik ve abartı Polat Alemdar karakterleri ile gündemleri ve kimlikleri popüler kültürün ve kapitalist sermayenin pazarı haline gelmiş hafızasız yığınlardan örgütlü bir toplumsal yapı oluşturmalarını beklemek hayalcilik olur.

Türkiye de toplumsal katmanlardaki derin sarsıntıları ve izleri, tank paletleri, asker postal ve dipçikleri meydana getirmiştir. Her darbe süreci darbeye birinci dereceden muhatap olanlarda kalıcı izler bırakır. Bırakılan izlerin mutlaka işkencehanelerde insan vücutlarına işlenmesi gerekmez. Sakat bırakma ya da yargısız infazlarla ortaya çıkması da. Bazen insanların düşünceleri bu büyük sarsıntılarda bir anda değişir gider. Sol, ülkücü ve İslamcı kesimlerin rejim karşısındaki değişen duruşlarında olduğu gibi.

Rejime Takılan Darbe Serumı Ancak On Sene Yetiyor

Darbelerin neden yapıldığını anlamak için tüm darbelere şahit olmaya gerek yok. On senede bir yapılan "balans ayarları" periyodik bir hal almıştır. Darbelerin yaklaşık on senelik bir periyodunun olduğunu çözümlemek aslında on senelik dilimlerde demokrasi denen şeyin bir-iki seneliğine uygulanabildiğinin farkına varılması da demektir. Halkın baskının hafiflediği her dönemde rejime muhalifmiş gibi görünen partilere kayması örneğinde olduğu gibi. Jakoben rejim toplum katmanlarına nüfuz edememiş belli bir zümrenin nemalandığı bir menfaat kurumuna dönüştüğünden, toplumsal bir anlaşmaya ya da kabule dayanmayan yapının devamı için arada bir sopa göstermek kaçınılmaz olmuştur.

Hepimiz farkındayız ki, Türkiye'nin gerçek egemenleri olan oligarşik zümre, menfaatleri noktasındaki en küçük menfi durumlarda bile sesleri gürleştiren ellerindeki sopaları göstermeyi ihmal etmiyorlar. Gerçek manada iktidar olamayan hükümetlere kendilerinin biçtiği sınırların dışında hareket etmelerine izin vermeyenler, özellikle bürokrasi kanadından asıl egemenin kendileri olduğunu belli edecek her fırsatı değerlendiriyorlar. Yargı başkanlarının laiklik ve şeriat tehlikesi ile ilgili açıklamalarından tutun, YÖK gibi kurumların hükümete kafa tutmasına kadar varan uygulamalar aslında rejimin reflekslerinin sağlam işlediğini göstermektedir. Rejimin gösterdiği tepkinin iki ana ayağını olduğunu görmekteyiz. Birincisi rejimi hiçbir şekilde tartışmaya açmıyor ve eleştirilmesine tahammül edemiyor. Birçok düşünce suçlusunun olduğu, yasalarla kurum ve kişilerin korunduğu bir ülkede rejimi eleştirmenin ne anlama geldiğini çok iyi biliyoruz. Gösterilen refleksin ikinci önemli unsuru ise rejimin gerçek sahiplerinin hiçbir şekilde eleştirilememesi, tanrısal bir dokunulmazlık ve masumlukta olduklarının halka kabul ettirilmek istenmesidir. Oligarşik zümrenin iki temel dayanağı olan ordu ve bürokrasi Şemdinli örneğinde olduğu gibi hiçbir şekilde suç isnat edilemeyen, yargılanamayan, Yüksel Mahkemelerin kararlarında olduğu gibi eleştirilemeyen

uhrevi makamda bulunmaktadır. Bu bağlamda Türkiye'de "rejim sorunu yoktur rejime sahip olma sorunu vardır" demek, rejimi ön kabulle benimseyerek birilerinin elinde olan tapunun devre mülk haline dönüştürülmesini talep etmekten başka bir şey değildir. Bu durum siyasi iktidar ve onun artışına takılan eski İslamcıların rejim denen binanın temellerinin mahiyetini tartışmaması olarak karşımıza çıkmakta.

Postmodern Darbe Heveslilerinin Yöntem ve Amaçlar Aynı

Hatırlarsak yaklaşık on sene öncesinde darbe sürecinin ön hazırlıkları yapılmıştı. Kitle iletişim araçları ile topluma öncelikle İslam ve İslami kişiliklerle ilgili haberler verilemeye başlanmıştı. Özellikle hükümetle ilgili haberler belli bir merkezden çıktığını belli bir şekilde sunulmaya ve medya aracılığı ile bir kampanya başlatılmaya çalışılmıştı. 28 Şubat sürecinde bir medya grubunun sahibi olan şahıs kendilerine bazı askerler tarafından hangi haberlerin girileceği noktasında direktifler geldiğini itiraf ederken kendi evlatlarını bile yemekten çekinmeyen bir rejimin, tüm servetine el koyması ile birlikte yaptıklarının günahını çıkarıyor görünmekteydi.

28 Şubat sonrasında olup bitenlerle ilgili birçok yazı ve kitap yazıldı. Darbe sürecinin belli merkezler tarafından önceden planlandığını ve aşamalı olarak uygulamaya sokularak özellikle hem hükümet hem de halk nezdinde başarılı bir psikolojik harp sürdürüldüğünü herkes kabul etmekte. Peki post-modern darbeden on yıl sonra şu an ne değişti? Hemen hemen benzer bir senaryonun uygulamaya sokulduğuna şahit olmuyor muyuz? AKP'nin etki alanının genişlemesinden, kadrolaşmasından, yandaşlarının belli menfaat olanakları elde etmesinden rahatsızlık duyan kesimlerin şu günlerde 28 Şubat öncesini aratmayacak kadar aktif olduklarını görmekteyiz.

Darbecilerin Borazanı Medya

Öncelikle medyaya bakacak olursak aynı 28 Şubat öncesinde olduğu gibi yine İslam ve Müslümanlar hakkında ileri geri haberler yapmakta, İslami kimliğe sahip şahısların nezdinde İslami değerlere saldırıda bulunmaktadır. Buna yer yer hükümet üyelerinin İslamcılığı(!) ile ilgili haberler eklenince iş gittikçe çığırından çıkar bir hal almaya başlamıştır. AKP bürokratlarının eşlerinin başörtülü olmasından tutun, hükümetin atadığı kişilerin dindar olmasından kaynaklanan yer yer Çankaya vetoları ile de gündeme gelen atamalar hemen her gün karşılaştığımız sıradan haberler haline gelmiştir. Son 23 Nisan kutlamalarından yaşanan üç olay medya tarafından kullanılarak İslami değerlere hakaret edilme yarışına dönüştürülmüştür. Çocuklara çarşaf giydirilmesi ve AKP'li bir yetkilinin sakızla anıta çelenk koyması bir anda gündem olmuş ve çeşitli bahanelerle İslami değerlere alenen ya da gizlice hakaret edilmiştir. Her iki olayda da müdahil olanların törenlerde ki askeri yetkililer olması ordunun Erbakan döneminde olduğu gibi tüm illerde sivil yönetimi denetlediğini göstermektedir. Atatürk ise medya tarafından en çok kullanılan ve etki gücü en yüksek kozlardan biri olarak karşımıza çıkmakta. Atatürk'ün heykelini ya da manevi şahsiyatına karşı yapılan her türlü saldırı en acımasızca cezalandırılmaktan geri kalmamaktadır. Atatürk'e hükümeti şikâyet edenler, cümleler arasına sıkıştırılmış kelimelerle İslam'a hakaret etmenin edebi yollarını aramaya devam etmektedirler. 23 Nisanda TBMM başkanlığına İmam Hatip kökenli bir çocuğun oturtulması ise CHP lideri Deniz Baykal' a göre Laik Cumhuriyete verilmiş bir muhtıradır.

Cumhuriyet gazetesinin televizyonlarda yayınlanan reklamlarla alenen Müslümanların değerlerine hakaret etmesi, rejim ve laiklik çığırkanlığı ile birilerini göreve davet etmesi, bir gazetenin kendi başına aldığı basit bir karar olarak değerlendirilmemeli. Gazetenin bu reklamlı çıkışına diğer medya organlarından destek gecikmedi. En son Mayıs ayının başında üç kez gazete binalarına birilerince saldırıda bulunulmasından sonra gazete tüzel kişiliği arkasından Cumhuriyete sahip çıkmak ve korumak için kampanyalar başlatılmıştır. Türkiye'yi

karanlık günlere geri götürmek noktasından gazetenin reklamı ile onu bombalayanlar birleşiyorlardı. Gazetenin yazılı provokasyonuna derin güç öbekleri ile ilişkili olanlara bombalarla karşılık vermiş ve her iki tarafın da istediği kaos ortamının oluşması için fırsat oluşturulmuştur. Medya "silahsız kuvvetler" içerisinde, akredite olarak görevini ifa etmeye başlamıştır.

Karanlıktan Medet Umanlar

Muhalefet ise 28 Şubat'taki görevini birebir uygulamaya koyulmuştu. Tabii zamanla bazı farklılıklar olacaktı. Mesela Ecevit'in rolüne Baykal soyunmuştu. 28 Şubat'ın Çankaya'daki babası devletin bekasını için ahkâm ayetleri feda ederken, "Başörtülüler Arabistan'a" diyerek de "ya sev ya terk et" faşist zihniyetini kusuyordu. Baykal'ın CHP'si, aynı Ecevit'in DSP'si gibi siyasi krizden nasıl hükümeti ele geçiririz hesapları ile rant elde etmenin yollarını aramaktadır. Baykal "laiklik ve rejim tehlikede" derken AKP'ye alternatif olarak kendisinin var olduğunu ve emir komuta zinciri dahilinde her türlü göreve hazır olduğunu bir yerlere duyurmanın gayreti içinde görünmektedir.

28 Şubat'ın "Beşli Çetelerinden" bazıları yeni darbelere destek olmak için Danıştay olayında olduğu gibi meydanlara çıkmanın fırsatını kolluyordu. TÜSİAD çatısı altındaki sermaye sahipleri ise "gerginliğin ekonomiye zarar verdiği" gibi demeçlerle zulmün nedenleri ve asıl faillerini göz ardı ederek darbeciler yanında yerlerini belirlemiştir.

Günümüzde yaşadıklarımızın 10 sene önceki olup bitenlerle benzerliği elbet bunlarla sınırlı değil. Erbakan'a imzalatılan 28 Şubat kararlarının bir benzeri şeklinde önce ordu Şemdinli olayları akabinde muhtıra gibi bir açıklamada bulunmuş ve isteklerini sıralamıştır. Bunlardan Emniyet İstihbarat Daire başkanı ile Van savcısının görevden alınmaları istek ve emirler doğrultusunda hemen yapılmıştır. Sonrasında ise halen gündemde olan yeni Terörle Mücadele Kanunu'nun AKP tarafından çıkarılması yine bu güçler tarafından dayatılan maddeler arasında gözükmemektedir.

28 Şubat öncesinde Gümüşhane Baro Başkanının başörtülü avukatı duruşmaya almaması sonrasında öldürülmesi ile ortaya çıkan atmosfer, meydana gelen birçok olayla daha da gerilmek istenmişti. Danıştay 2. Dairesi'ne karşı yapılan 17 Mayıs tarihli en son saldırı ile eski defterler yeniden aralanmış, yargı mensuplarına yapılan saldırılar rejim karşıtı eylem olarak değerlendirilmiş ve bildik "Mollalar İran'a", "Türkiye Laiktir Laik Kalacak", "Kahrolsun Şeriat" sloganları ile sayıları az ama sesleri yüksek bir kalabalıkla Anıtkabir'de Atatürk'e şikayette bulunulmuştur. Bu olayın arkasında kimlerin olduğu farklı bir konu olmakla birlikte Genelkurmay Başkanının protestolar için "gösterileri haklı bulduğu ve her gün devam etmesi şeklindeki" beyanları ordunun AKP karşısındaki konumunu göstermesi açısından önemliydi. Böylelikle ordu AKP karşıtı toplumsal gösterilere kapı aralıyor ve desteği şimdiden taahhüt ediyordu. 28 Şubat sonrası söylenen "TSK'nın öncülüğünde STK'ların desteği ile laikliğin postmodern bir darbe ile korunduğu"* şeklindeki üst düzey bir komutanın itirafında olduğu gibi yeni bir postmodern darbeye TSK'nın öncülüğü ile gerçekleştirilmek istenmektedir. Erbakan'ın orduya şirin görünmek için zamanında yaptığı %70'lerdeki maaş artışları nasıl işe yaramamışsa, Erdoğan'ın "Paşadan bu tür sözler beklemezdim. Aramız iyiydi" türünden sitemvari açıklamaları işe yaramayacak kuru ifadeler olmaktan öteye geçmemektedir.

AKP'den RP'ye Erdoğan'dan Erbakan'a Değişen Bir Şey Yok

Şimdi ise dün RP'nin içine çekildiği benzer tezgâhlarda AKP alaşağı edilmek istenmektedir. AKP'nin tek başına hükümet olması ve kadrolaşması oligarşik zümrede yeterince tedirginliğe neden olmuşken bir de cumhurbaşkanlığına AKP'li birinin gelmesi bu tedirginliği yeniden darbe özlery ile süsleyecek yeni bir senaryonun devreye sokulmasını beraberinde getirmiştir. 28 Şubat'ta amaç Erbakan'ı Başbakanlık koltuğundan indirmekken şimdiki görevleri Erdoğan'ın

Çankaya Köşkü'nün yeni sahibi olmasını engellemektir. Baykal'ın medyaya yansıyan konuşmalarında söylediği gibi, Cumhurbaşkanlığı makamı laik rejimin mihenk taşlarından biridir. Aynı yargı ve ordu gibi. Bu yüzden olsa gerek bugüne kadar hep asker ve yargı kökenli kişiler bu koltuğa oturdular. Demirel'i ise 28 Şubat'ın baş aktörlerinden saydığımızdan sivil saymamak lazım gelir. AB sürecinin egemenlik haklarının bir kısmını törpüleyeceğini bilenler, normalleşmeden hoşlanmayıp, kandan, krizlerden nemalananlar, emperyalist-siyonist güçlerin yerli işbirlikçiliği ile görevlerini yerine getirenler darbeci geleneğin baş aktörleridir. Bugün Çankaya olan gerilim ve kriz nedenleri yarın farklı olabilir.

Cumhurbaşkanlığı seçimleri yaklaştıkça Türkiye'nin yeni olaylara ve gerilimlere sahne olacağını birçok gözlemci söylemekte. Bu gerilimlerden AKP'nin zararlı çıkacağını bildiğimize göre faillerini gerilimden menfaati olanlarda aramak doğru bir yöneliş olmalıdır. Bizler şunu bilmekteyiz ki oligarşik zümre kendi siyasi, ekonomik ve politik menfaatleri uğruna ülke insanlarını feda etmekten çekinmemektedir. Alemdaroğlu'nun bilim adamlarına bilimsel çalışmalara ara verip irtica ile savaşmaları çağrısında olduğu gibi rejim için ekonomi, rejim için demokrasi, rejim için adalette askıya alınabilirdi. Alındı da. Ecevit döneminde ekonomik krizler yaşandı. On binler darbecilerin yargılı-yargısız kurbanı oldu. Brifing alan yargı mensupları, medya çalışanları, fişlenen yüz binler de olduğu gibi.

Bulundukları koltukların Müslümanlar için en iyi seçenek olup, başka alternatifi akıllarına getirmeyenler, egemenlerin tüm saldırıları karşısında kriz çıkarmamak, gerilimi yükseltmemek için suskun kaldıklarını ve böylece ülkelerini ve halklarını ne kadar sevdiklerini söylüyorlar. Susmanın en erdemli tavır olduğuna, sabrederek haklı çıkacaklarını kendilerini o kadar inandırmışlar ki artık haklı oldukları, mağdur oldukları olaylarda bile susuyorlar. Deve kuşu gibi kendileri aleyhine egemen zümreler tarafından yapılan hakaret ve eleştirilere kafalarını kuma görerek savuşturmayı deneyenler Erbakan'dan ders çıkarmamış gibiler. Laik, ulusalcı, jakoben, halktan kopuk güruhun ne kadar fütursuzca İslam'a ve hükümetlerine saldırdıklarını görmek için illaki oturdukları koltuklardan düşmeleri mi gerekmede?

Halka Karşı Yapılan Darbe Girişimlerine Karşı Durmak İslami Kimliğimizin Gereğidir

Susurluk'tan Şemdinli'ye oradan asker-polis-mafya uzantılı çetelere kadar uzanan kirli ilişkiler karşısından tavır almak, darbeci, baskıcı şebekeleri deşifre etmek gerekmektedir. Susmak, sessiz kalarak darbeci güruhun hışmından korunmanın imkansız olduğunu geçmiş tecrübelerinden anlamayanlar yüzyıllık çeteci, komitacı zihniyete yaranmak için sağ-muhafazakar maskelerini takmaktan kaçınmıyorlar.

Her on yılda bir muhtıra, darbe ve derin krizlere alışık bir ülkede darbe heveslilerinin bu kadar cesaretle, eskiden saraylardaki taht kavgalarında oynanan entrikaları benzer şekilde hep aynı kostüm ve ezberlerle karşımıza çıkmalarında suçu kendimizde de aramalıyız. Bu coğrafyada yaşayan Müslümanlar olarak darbeciler karşısında uzun soluklu, ilkeli-tutarlı bir şahitliği yerine getirebilseydik ve toplumsal muhalefeti darbeciler aleyhine kanalize etseydik baskıcı, totaliter zihniyetin sesleri bu kadar çıkmazdı.

Biz Değilsen Kim, Şimdi Değilse Ne Zaman

İşte bu yüzden bizlerle alay edercesine failleri kendileri olan kanlı tezgâhlarından kendilerine bir şeyler devşirmelerine, aynı ezberlerle bizlere saldırmalarına, bu ülkeyi ve halkı karanlık, puslu günlere sokarak hırpalamalarına izin vermemek, yeryüzünün şahitleri olarak Rabbimizin bize verdiği kulluk görevini yerine getirmek için şimdi ayaklarımızı yere sağlam basarak darbecilere seslenmeliyiz. Darbeye geçit yok.

*- Hakan Akpınar, 28 Şubat *Postmodern Darbenin Öyküsü*.

Haksöz Dergisi Sayı: 183 - Haziran 2006

Kaynak: Tepkisiz ve Örgütsüz Halka Karşı Oligarşinin Darbe Geleneği - Güney Uzun